

Warszawa, 12 lipca 2005 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Zastępca
Rzecznika Praw Obywatelskich

dr hab. Jerzy ŚWIĄTKIEWICZ

RPO-508430-X/05/AA

Pan
LESZEK ZIELIŃSKI
Pełnomocnik Rządu
Do Spraw Osób Niepełnosprawnych
Ministerstwo Polityki Społecznej
ul. Nowogrodzka 1/3/5
00-513 W A R S Z A W A

Szanowny Panie Ministrze

Po zapoznaniu się z korespondencją w indywidualnej sprawie dotyczącej odmowy dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych zakupu pompy insulinowej osobie niepełnosprawnej (kopie w załączeniu), zmuszony jestem poddać pod rozwagę Pana Ministra następujące kwestie:

Zgodnie z art. 35a ust. 7 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. Nr 123, poz. 776 z póź.zm.), do zadań powiatu należy dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych, sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych, zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów, likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych oraz rehabilitacji dzieci i młodzieży. Zadania te realizowane są przez powiatowe centra pomocy rodzinie. Szczegółowo problem dofinansowania reguluje rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (Dz.U. Nr 96, poz. 861 z póź.zm.).

Powołane przepisy nie precyzują pojęcia „zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym” oraz nie

wskazują przepisów, do których odwołuje się ustawa i rozporządzenie mówiąc o przyznawaniu osobom niepełnosprawnym wspomnianych przedmiotów i środków.

Podkreślić wypada, że powoływane w przekazanej korespondencji rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2004 r. w sprawie szczegółowego wykazu wyrobów medycznych będących przedmiotami ortopedycznymi i środków pomocniczych, wysokości udziału własnego świadczeniobiorcy w cenie ich nabycia, kryteriów ich przyznawania, okresów użytkowania, a także wyrobów medycznych będących przedmiotami ortopedycznymi podlegającymi naprawie w zależności od wskazań medycznych oraz wzoru zlecenia na zaopatrzenie w te wyroby i środki (Dz.U. Nr 276, poz. 2739 z póź. zm.), zawiera jedynie wykaz przedmiotów i środków przysługujących świadczeniobiorcy w ramach ubezpieczenia zdrowotnego. Zgodnie bowiem z upoważnieniem art. 40 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. Nr 210, poz. 2135), Minister Zdrowia wykaz ten określa uwzględniając dobro świadczeniobiorcy oraz możliwości płatnicze podmiotu zobowiązanego do finansowania świadczeń opieki zdrowotnej ze środków publicznych. Powołane rozporządzenie nie zawiera więc pełnego wykazu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych dostępnych na rynku i przyznawanych osobom niepełnosprawnym, a także nie zawiera wykazu sprzętu rehabilitacyjnego, o którym mowa w art. 35a ust. 7 pkt c ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz w rozporządzeniu wydanym na podstawie tej ustawy. Ponadto, przepisy art. 35a ust. 7 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych odnoszą się do ogółu niepełnosprawnych zdefiniowanych w art. 1 ustawy, a nie tylko do niepełnosprawnych uprawnionych do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r.

Zważyć przy tym należy, iż zgodnie z art. 45 ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodzie lekarza i lekarza dentystry (jt. Dz.U. 2002 r. Nr 21, poz. 204 z póź. zm.), lekarz może ordynować pacjentowi środki farmaceutyczne i materiały medyczne, które są dopuszczone do obrotu w Rzeczypospolitej Polskiej, a w uzasadnionych przypadkach - również środki farmaceutyczne i materiały medyczne dopuszczone do obrotu w innych krajach.

W tym stanie rzeczy, nie wydaje się trafne powoływanie się w rozstrzygnięciach w sprawie dofinansowania zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych tylko na przepisy dotyczące przyznawania przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych w ramach ubezpieczenia zdrowotnego. Tym bardziej, że w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych oraz ze względów na przykład, społecznych, wskazane może być dofinansowanie

zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny oraz przedmioty i środki nie ujęte w wykazie sporządzonym dla potrzeb finansowania świadczeń z ubezpieczenia zdrowotnego.

W świetle powyższego, omawiane przepisy wymagają doprecyzowania, w szczególności, że przepisy te nie definiują również innych pojęć, jak bariery architektoniczne i bariery techniczne oraz nie zawierają jasno sprecyzowanej procedury odwoławczej od decyzji w sprawie odmowy dofinansowania wnioskowanego zadania. Sytuacja ta powoduje rozbieżne interpretacje zakresu uprawnień, a w efekcie nie zawsze nieuzasadnione, zróżnicowanie zakresu pomocy udzielanej niepełnosprawnym przez powiatowe centra pomocy rodzinie, bez realnej możliwości dochodzenia praw przez osoby niepełnosprawne i ich opiekunów.

Przykładem jest, sygnalizowana w przekazanej korespondencji w sprawie indywidualnej, praktyka w zakresie przyznania w niektórych powiatach dofinansowania do kosztów zakupu pompy insulinowej w oparciu o przepisy dotyczące likwidacji barier w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych, przy jednoczesnej odmowie prawa do takiego dofinansowania przez inne powiaty, a także centralę Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz Biuro Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych.

W związku z powyższym, na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (jt. Dz.U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147), zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o rozważenie powyższej sprawy oraz zajęcie w tej materii stanowiska.

Z poważaniem

/-/